

Povodom rasprave koja je zatvorena 24. siječnja 2019., a vezano uz Savjetovanje o Nacrtu prijedloga Uredbe o kriterijima za bodovanje prijava za stambeno zbrinjavanje, Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom uputila je nadležnom tijelu u e-Savjetovanje sljedeće prijedloge: „Pozdravljamo nastojanja da se invaliditet posebno vrednuje kroz dodane bodove u Nacrtu prijedloga Uredbe o kriterijima za bodovanje prijava za stambeno zbrinjavanje. Međutim, upozoravamo na moguće probleme odnosno nejasnoće koje iz sadašnjeg teksta prijedloga Uredbe sigurno proizlaze.

1. U čl. 3. točka 10. navodi se pojam zdravstveno stanje, invaliditet i invalidnost. Upozoravamo da se zdravstveno stanje razlikuje suštinski od pojma invaliditeta i invalidnosti:

- **pojam invalidnosti** jest pojam mirovinskog osiguranja i vezan je uz sposobnost ili nesposobnost obavljanja rada. Invalidnost postoji kada je kod osiguranika, zbog promjena u zdravstvenom stanju koje se ne mogu otkloniti liječenjem, radna sposobnost trajno smanjena u nekom dijelu.

- **pojam invaliditeta** u zakonodavstvu RH šire se upotrebljava od pojma invalidnosti. Naime, njega je nužno razumijevati i primjenjivati na način kako to definira Konvencija o pravima osoba s invaliditetom, a u skladu s kojom je i u nacionalnom zakonodavstvu prihvaćen pojam invaliditeta odnosno osobe s invaliditetom. Prema tome, osobe s invaliditetom su osobe koje ima dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima.

Zdravstveno stanje ne podrazumijeva nužno da je trajno, niti da iz njega nužno proizlaze prepreke i teškoće u odnosu na okolinu. Stoga pojam zdravstvenog stanja nije identičan pojmu invaliditeta.

2. Prijedlog čl. 3. točka 1. mora biti jednoznačno definiran jer iz sadašnjeg prijedloga tj postotaka invalidnosti (sadržano u tabeli s iskazanim postocima) nije jasno što bi to uopće podrazumijevalo.

Misli li zakonodavac:

- na postotak oštećenja organizma utvrđen od strane jedinstvenog tijela vještačenja i određeni stupanj funkcionalne sposobnosti, a koje činjenice utvrđuje navedeno tijelo, a između ostaloga utvrđuje i invaliditet (sadržano u nalazu i mišljenju istoga tijela);
- na postotak tjelesnog oštećenja koji se utvrđuje za potrebe ostvarivanja prava u sklopu mirovinskog osiguranja (smanjenje ili gubitak radne sposobnosti, ostvarivanje staža s povećanim trajanjem, pravo na novčanu naknadu za tjelesno oštećenje i dr.)
- na utvrđivanje težeg odnosno teškog invaliditeta u sustavu socijalne skrbi, a u svrhu ostvarivanja prava u sustavu socijalne skrbi.

Osim gore navedenih spornih pojmove i mogućih problema u primjeni, smatramo nužnim definirati i isprave kojima se dokazuje status invaliditeta, a u svrhu bodovanja i ostvarivanja prava na stambeno zbrinjavanje.

Zaključno, upozoravamo da ne postoji jedinstvena isprava kojom je definiran invaliditet, kao što ne postoji isprava koja utvrđuje postotak invalidnosti.

Stoga je prije izrade konačnog teksta Uredbe potrebno da se zakonodavac savjetuje sa stručnjacima Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom odnosno jedinstvenog tijela vještačenja, a u svrhu jasnoće u primjeni iste.

3. Analogno navedenom, upozoravamo na čl. 3. toč. 9. u kojoj se također navodi pojam invalidnosti vezano za HRVI (iskazano u tabeli s postotcima invalidnosti). Međutim, Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji spominje termin oštećenje organizma odnosno definira postotak oštećenja organizma kada definira tko ima status HRVI.“